

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
Кафедра полікультурної освіти та перекладу**

Методичні рекомендації з навчальної дисципліни

«Іноземна мова»

**для студентів 1 курсу
галузі знань 03 «Гуманітарні науки»
спеціальності 032 «Історія та археологія»
освітньо-професійної програми «Центральноєвропейські студії:
історія, археологія етнологія»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**

**Ужгород
2025**

Методичні рекомендації з навчальної дисципліни «Іноземна мова» для студентів 1 курсу з навчальної дисципліни «Іноземна мова» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» спеціальності 032 «Історія та археологія» освітньо-професійної програми «Центральноєвропейські студії: історія, археологія етнологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти / уклад.: ст.викл. Мишко А.В. – Ужгород: ДВНЗ «УжНУ». 2025. 36 с.

Рецензенти:

Тодорова Н.Ю. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри полікультурної освіти та перекладу факультету історії та міжнародних відносин ДВНЗ «УжНУ»;

Лізак К.М. – доцент кафедри філології Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II.

*Методичні рекомендації затверджені на засіданні
кафедри полікультурної освіти та перекладу
(протокол № 1 від 27 серпня 2024 року)*

*Схвалені та рекомендовані до друку науково-методичною комісією
факультету історії та міжнародних відносин
(протокол № 1 від 30 серпня 2024 року)*

ЗМІСТ

1. МЕТА, ПЕРЕДУМОВИ ТА ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	7
3. ЗМІСТ ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	13
3.1. Зміст навчальної дисципліни	13
3.2. Структура навчальної дисципліни.....	16
3.3. Теми практичних занять	17
3.4. Самостійна робота.....	18
4. ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА	20
5. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	21
6. ЗАЛКОВІ ТА ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ ПИТАННЯ	23
7. ЗРАЗКИ МОДУЛЬНИХ ЗАВДАНЬ	26
8. ЗРАЗКИ ЗАВДАНЬ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ	34

1. МЕТА, ПЕРЕДУМОВИ ТА ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни «Іноземна мова» є підготовка кваліфікованих фахівців, які, оволодівши спеціалізованими концептуальними знаннями за предметною спеціальністю Центральноєвропейські студії: історія, археологія та етнологія, здатні їх інтегрувати в науковій, науково-педагогічній діяльності, застосовуючи здобуті навички та вміння практичного володіння іноземною мовою в різних видах мовленнєвої діяльності, обумовленої професійними потребами.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

1. Інтегральна компетентність – здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми історії та археології у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій і методів гуманітарних та соціальних наук та характеризується комплексністю і невизначеністю умов.

2. Загальні компетентності (ЗК)

ЗК -1 Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК - 2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК - 4 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК - 5 Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК - 6 Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК – 7 Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК - 8 Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

3. Фахові компетентності спеціальності (ФК)

ФК – 2 Усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та в різних контекстах.

ФК – 4 Здатність використовувати у професійній діяльності наукові праці та інформаційно-довідкові видання (бібліографічні довідники, путівники до архівних фондів, архівні описи тощо), сучасні інформаційно-пошукові системи.

ФК - 5 Здатність відшуковувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела (архівні та опубліковані документи, етнографічні, картографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти і т. п.).

ФК - 7 Здатність використовувати фахові знання та професійні навички для виявлення, охорони та популяризації історико- культурної спадщини.

ФК - 9 Здатність працювати з історичними текстами і документами, коментувати, анотувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень.

ФК – 10 Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Передумовою вивчення навчальної дисципліни «Іноземна мова» (англійська мова) є рівень володіння англійською мовою студентами 1 року навчання – А2. (згідно з Національною програмою англійської мови професійного спілкування для вищих навчальних закладів та Європейськими рекомендаціями в галузі мовної освіти).

Очікувані результати навчання

Відповідно до освітньо-професійної програми «Центральноєвропейські студії: історія, археологія етнологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

ПРН – 1 Знати найважливіші факти історичного минулого українського народу і історії людства загалом, а також мати більш глибокі знання про певний історичний період або проблему.

ПРН – 3 Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, принципи і методи історичного пізнання, основні типи і види історичних джерел.

ПРН – 5 Вміти працювати з письмовими, речовими, етнографічними, усними, архівними та іншими історичними джерелами.

ПРН – 8 Брати участь у плануванні та виконанні наукових досліджень у сфері історії, презентувати результати досліджень, аргументувати висновки.

ПРН – 12 Здійснювати комунікацію з професійних питань з представниками наукових, громадських, релігійних і національно-культурних організацій і спільнот.

ПРН – 13 Розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот, ефективно співпрацювати з носіями різних історичних та культурних цінностей.

ПРН – 14 Вміти акумулювати та поширювати кращий досвід професійної діяльності, інтегрувати досягнення інших наук для вирішення актуальних проблем історії та археології.

Уточнені очікувані результати навчання

Мовленнєві вміння:

Аудіювання

– розуміти основні ідеї та розпізнавати відповідну інформацію в ході обговорень та бесід, що за темою пов'язані з фаховим навчанням та спеціальністю;

- розуміти загальний зміст і більшість суттєвих деталей в автентичних радіо і телепередачах, пов'язаних з академічною та професійною сферами;
- розуміти намір мовця і комунікативні наслідки його висловлювання, визначати позицію і точку зору мовця.

Говоріння

- виступати з підготовленими індивідуальними презентаціями; продукувати чіткий, детальний монолог з широкого кола тем, пов'язаних з навчанням та спеціальністю;

Читання

- розуміти автентичні тексти, пов'язані з навчанням та спеціальністю, з підручників, газет, популярних і спеціалізованих журналів та Інтернет-джерел;
- визначати позицію і точки зору в автентичних текстах, пов'язаних з навчанням та спеціальністю;
- розуміти автентичну академічну та професійну кореспонденцію.

Письмо

- готувати і продукувати ділову та професійну кореспонденцію;
- писати зрозумілі, деталізовані тексти різного спрямування, пов'язані з академічною та професійною сферами (напр., заяву)
- користуватися базовими засобами зв'язку для поєднання висловлювань у чіткий, логічно об'єднаний дискурс

Пошук інформації

- запитувати з метою пошуку інформації;
- знаходити конкретну інформацію, пов'язану з процесом або предметом навчання, користуючись для цього бібліотечним каталогом, сторінкою змісту або показником, довідниками, словниками та Інтернетом.

2. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

<p>Викладання та навчання</p>	<p>Ґрунтуються на принципах студентоцентризму та індивідуально - особистісного підходу; реалізуються через навчання на основі досліджень, посилення практичної орієнтованості та творчої спрямованості у формі комбінації лекцій, практичних занять, самостійної навчальної та дослідницької роботи з використанням елементів дистанційного навчання, розв'язування прикладних задач, виконання проєктів, навчальних та виробничих практик, курсових робіт.</p>
<p>Оцінювання</p>	<p>Накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання студентів за усі види аудиторної та позааудиторної освітньої діяльності (поточний, модульний, підсумковий контроль); модульні контрольні роботи, індивідуальні проєктні роботи, тестування, заліки, звіти про практику, курсові роботи, заліки, екзамени.</p> <p>Оцінювання знань здобувачів вищої освіти відбувається згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5951 із Змінами до Положення про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11062, Положення про порядок та методика проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5952, Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11070 з дотриманням норм академічної доброчесності відповідно до Положення про академічну доброчесність в Ужгородському національному університеті https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223.</p> <p>Перезарахування кредитів відбувається на основі Положення про визнання (перезарахування) кредитів ЄКТС для учасників програм академічної мобільності у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет»</p>

<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20131>. Процедура оцінювання здобувачів вищої освіти також враховує результати неформальної освіти згідно Положення про порядок визнання Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» результатів навчання, здобутих у неформальній освіті <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22966>. Наявна чітка процедура розгляду апеляцій здобувачів вищої освіти, яка описана в Положенні про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності співробітників та здобувачів вищої освіти в Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22964> та Положенні про порядок оскарження результатів (апеляція) оцінювання в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22967>.

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: заліки, екзамени, стандартизовані тести, реферати, есе, студентські презентації та виступи на наукових заходах, інші види індивідуальних та групових завдань.

Оцінювання проводиться на різних етапах упродовж усього курсу навчання і включає ті типи й технології оцінювання, що відповідають цілям навчання. Процедури встановлення результатів оцінювання мовленнєвої поведінки студентів відповідають методам навчання, використовуються послідовно і підлягають моніторингу.

Поточне оцінювання здійснюється протягом курсу і передбачає перевірку знань студентів з окремих тем та рівня підготовки їх до виконання конкретних комунікативних та граматичних завдань. Формою проведення поточного контролю є виконання письмових чи усних робіт та тестових завдань.

Підсумкове оцінювання є всебічним за характером, забезпечує звітність і застосовується для перевірки рівня володіння мовою наприкінці курсу. Ця форма оцінювання дозволяє з'ясувати, чи досягли студенти мети, визначеної курсом. Система підсумкового оцінювання включає в себе вхідний та вихідний тести. Вхідне оцінювання проводиться з метою визначити рівень володіння мовою студентами за допомогою діагностичного тестування.

Форми контролю

Форми поточного контролю: усний або письмовий. Види поточного контролю включають індивідуальне або групове опитування, контрольну роботу, тести, підготовку реферату; ділові ігри; захист виконаних завдань та ін. Форми контролю та самостійної роботи визначаються викладачем та затверджуються на засіданні кафедри.

Форма модульного контролю: усна або письмова визначається викладачем та затверджується на засіданні кафедри.

Форма підсумкового семестрового контролю: усний або письмовий залік або екзамен в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою навчальною програмою і в терміни, встановлені робочим навчальним планом та графіком навчального процесу.

**Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти
1 семестр (модуль 1, 2)**

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	РАЗОМ
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	СРС	50	100
10	10	10	10	10		
Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	СРС	50	100
10	10	10	10	10		

2 семестр (модуль 1, 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	РАЗОМ
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	СРС	50	100
10	10	10	10	10		
Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	СРС	50	100
10	10	10	10	10		

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

1 семестр				
Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість годин	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість годин	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні заняття (допуск, виконання та захист)	20	40	20	40
Самостійна робота	22	10	24	10
Модульна контрольна робота	2	50	2	50
Разом	44	100	46	100

2 семестр				
Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість годин	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість годин	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні заняття (допуск, виконання та захист)	20	40	20	40
Самостійна робота	22	10	24	10
Модульна контрольна робота	2	50	2	50
Разом	44	100	46	100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульна контрольна робота проводиться письмово та/або усно з метою перевірки прогресу студента в досягненні цілей навчання певного модулю. Оскільки кожний модуль має на меті розвиток рецептивних та продуктивних умінь та навичок в користуванні іноземною мовою, модульна контрольна робота побудована з метою перевірки рівня цих умінь та навичок в рамках тем, передбачених певним модулем. Перевірка сформованості мовленнєвих умінь під час модульної контрольної роботи також передбачає перевірку наявності у студента мовних вмінь та робочих знань граматичних структур, правил англійського синтаксису, мовних форм, властивих для офіційних та розмовних реєстрів академічного і професійного мовлення та широкого діапазону словникового запасу (у тому числі термінології), який вивчався у відповідному модулі.

Оцінювання рецептивних умінь під час модульної контрольної роботи:

Читання та аудіювання

Оцінюється здатність студентів:

- розуміти головний зміст/ідею тексту, його деталі і структуру;
- розуміти головні думки і конкретну інформацію з тексту;
- робити припущення про ідеї та ставлення автора;

Оцінювання продуктивних умінь під час модульної контрольної роботи:

Письмо

Письмо оцінюється за критеріями виконання завдання, та за комунікативною якістю роботи відповідно до навичок та вмінь, які тренувалися протягом модулю:

- відповідність змісту завданню;
- відповідність мовних засобів завданню;
- лексичний і граматичний діапазон відповідно рівню студента;
- організацію зв'язності тексту: чітка структура з належними з'єднуючими фразами, що допомагають читачеві орієнтуватися в тексті.

Говоріння

Мовленнєва поведінка студентів у ситуаціях, передбачених цілями модулю, оцінюється щодо:

- ефективності виконання завдання;

- точності та доречності використання мовних засобів (лексичний і граматичний діапазон);
- управління дискурсом;
- вимови;
- навичок спілкування (здатність студента брати активну участь у бесіді, ініціювати розмову та реагувати належним чином).

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Під час підсумкового семестрового контролю (заліки та екзамени) оцінюється прогрес, якого досягнув студент протягом семестру, та поточний рівень володіння мовою (рецептивні та продуктивні уміння):

Оцінювання рецептивних умінь:

Читання та аудіювання

Оцінюється здатність студентів:

- розуміти ідею тексту та її задуманий наперед “вплив”
- розуміти сутність, деталі і структуру тексту;
- визначати головні думки і конкретну інформацію;
- робити припущення про ідеї та ставлення;
- розуміти особливості професійного дискурсу.

Оцінювання продуктивних умінь:

Письмо

Письмо оцінюється не лише за критеріями виконання завдання, але й за комунікативною якістю роботи студента. Оцінки виставляються за:

- зміст
- виконання завдання;
- трактування питання та тлумачення теми через призму різноманітних ідей та аргументів;
- точність (правопис та граматичні помилки, що не заважають розумінню, є прийнятними)
- відповідність мовних засобів завданню; володіння граматичними структурами, характерними для даного рівня;
- точне використання лексики та пунктуації, лексичний і граматичний діапазон, використання лексики, відповідної рівню студента;
- стиль (напр., уникнення повторення лексичних одиниць);
- використання різноманітних граматичних структур, якщо це є доречним;
- організацію зв'язності тексту: чітка структура: вступ, головна частина і висновок; належна розбивка на абзаци; зв'язний текст з належними з'єднуючими фразами, що допомагають читачеві орієнтуватися в тексті;
- реєстр і формат, чутливість до читача (соціальні ролі, тип повідомлення і таке інше).

Говоріння

Оцінюється мовленнєва поведінка студентів відповідно до критеріїв, розроблених для їхнього рівня володіння мовою:

- виконання завдання: організація того, що і як сказано, з огляду на кількість, якість, відповідність та чіткість інформації;

- використання: точність та доречність використання мовних засобів; лексичний і граматичний діапазон відповідно до дескрипторів рівня;
- управління дискурсом: логічна послідовність, обсяг та відповідність мовленнєвій діяльності студента;
- вимова: здатність студента продукувати розбірливі висловлювання. (Дотримання наголосу, ритму, інтонації оцінюється відповідно до РВМ студента)
- спілкування: здатність студента брати активну участь у бесіді, обмін репліками та підтримання інтеракції (ініціювання розмови та реагування належним чином) оцінюються відповідно до РВМ студента.

**Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
у кредитно-модульній системі організації навчального процесу**

Оцінка за шкалою ECTS	Кількість балів	Оцінка за національною шкалою	Критерії знань
A	90-100	відмінно	Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить джерела інформації, використовує набуті знання та вміння в нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розвиває власні обдарування й нахили.
B	82-89	добре	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи та задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.
C	74-81		Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи на підтвердження певних думок.
D	64-73	задовільно	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання та розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.
E	60-63		Студент володіє матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на продуктивному рівні.
FX	35-59	незадовільно	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.
F	0-34		Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання та відтворення окремих фрагментів, елементів, об'єктів.

3. ЗМІСТ ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Зміст навчальної дисципліни

1 семестр

Модуль 1

Тема 1. People and Society

Family and Relationships. Stages of life. Friends.

Town and Country. Home Territory. Nature and the Environment

Тема 2. Present, Past and Future tenses

1.1. Present tenses

Present Simple, Present Continuous, state verbs

1.2. Past tenses

Past Simple, Past Continuous, *used to (to be used to), would*

1.3. Present Perfect and Past Simple

Present Perfect Simple and Past Simple, Present Perfect Simple and Continuous

1.4. Past Perfect

Past Perfect Simple and Continuous

1.5. Future 1.

Present tenses for future. Will. Future Continuous.

1.6. Future 2.

Going to. Future in the Past. Present after time adverbs. Future Perfect. *To be about to*.

Тема 3. History of Archeology

3.1 First instances of archaeology

3.2 First excavations

3.3 Development of archaeological method

3.4 Archaeological theory

Тема 4. History. Year by Year.

Before History Began. Hunter-Gatherers. Ice Sheets. First Farmers. Old Kingdom of Egypt. Gods and Temples. The First Writing.

Модуль 2

Тема 1. Nouns, Pronouns and Determiners. Adjectives and Adverbs.

1.1. Countable and Uncountable nouns. Articles

Countable and Uncountable nouns. *A(an), the* and no article. Special uses of articles.

1.2. Pronouns and Determiners

Possessives, Reflexive pronouns, *each other, there* and *it, someone, all, most* and *some, each* and *every, both, neither*

1.3. Adjectives

Comparative and superlative adjectives. Position. Order. Adjectives ending in *-ing* and *-ed*.

1.4. Adverbs

Formation. Adverbs and adjectives easily confused. Comparative and superlative adverbs. Modifiers. Position.

Тема 2. Archaeology as a Science. Time Periods 6+6

- 2.1 Paleogene
- 2.2 Paleocene
- 2.3 Eocene
- 2.4 Oligocene
- 2.5 The Neogene
- 2.6 Miocene

Тема 3. Health and Sport.

Health and fitness. Illness and treatment.

Get active. Sport. Games.

Тема 4. History. Year by Year.

Metal Ages. Egyptian Scribe. Much More Civilized. Greek-Persian Wars.

Celtic Warriors. Roman Empire.

2 семестр

Модуль 1

Тема 1. Time off.

Leisure time. Hobbies and games.

Cinema. Theatre. Television and Internet.

Тема 2. Conditionals. Relative Clauses. Modals.

2.2. Conditionals 1

Zero, first, second and third conditionals. Mixed conditionals.

2.2. Conditionals 2

Unless, in case, as/so long as, provided that, I wish/ if only, it's time, I'd rather, otherwise/or else

2.3. Relative clauses

Defining and non-defining relative clauses. Relative pronouns and prepositions.

2.4. Modals 1

Use of modals. Obligation, necessity

2.5. Modals 2

Permission, requests, offers, suggestions, orders, advice

2.6. Modals 3

Ability, deduction, certainty and possibility, expectations.

Тема 3. Archaeological Ethics

3.1 History of ethics in archaeology

3.2 Antiquities trade

3.3 Laws and protections around the world

3.4 Ethics in ethnoarchaeology

Тема 4. History. Year by Year.

China's Golden Age. Vikings. Aztecs. Incas. Ottoman Empire. French Revolution .

Модуль 2

Тема 1. Education and Employment

Education. Personal and Professional Success

Employment. Business. Science and Technology

Tema 2. Archaeology Subfields

- 2.1 Battlefield Archaeology
- 2.2 Biblical Archaeology
- 2.3 Classical Archaeology
- 2.4 Cognitive Archaeology
- 2.5 Commercial Archaeology
- 2.6 Maritime Archaeology

Tema 3. Prepositions and Linking Words. Reported Speech. Infinitive.

3.1. Prepositions 1

Prepositions of pace and time

3.2. Prepositions 2

Prepositions which follow verbs and adjectives. Prepositions to express *who*, *how* and *why*. Expressions with prepositions

3.3. Linking words 1

Because, *as* and *since*. *So* and *therefore*. *In order to*. *To* + infinitive and *so(that)*. *So* and *such*. *Enough* and *too*.

3.4. Linking words 2

In spite of and *despite*. *But*, *although* and *though*. *Even though* and *even if*.

Participle clauses. *Before* and *after* +*-ing*. *While* and *since* +*-ing*

3.5 Reported speech

Tense changes in reported speech. Reporting in the same tense. Verbs used for reporting. Reporting questions.

3.6 The *to* Infinitive and *-ing*

Verb + *to* infinitive. Verb + infinitive without *to*. Verb + *-ing*. Verb + object + *to* infinitive. Verb + *that*. Adjectives.

Tema 4. History. Year by Year.

American Civil War . World War I. World War II. Cold War. Fall of Communism. War on Terror

3.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання:					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семинарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
1-й семестр						
Модуль 1						
Тема 1. People and Society.	10		4			6
Тема 2. Present, Past and Future tenses.	12		6			6
Тема 3. History of Archeology.	8		4			4
Тема 4. History. Year by Year.	12		6			6
Модульна контрольна робота	2		2			
Разом за модуль	44		22			22
Модуль 2						
Тема 1. Nouns, Pronouns and Determiners.	10		4			6
Тема 2. Archaeology as a Science. Time Periods.	12		6			6
Тема 3. Health and Sport.	10		4			6
Тема 4. History. Year by Year.	12		6			6
Модульна контрольна робота	2		2			
Разом за модуль	46		22			24
Разом за семестр	90		44			46
2-й семестр						
Модуль 1						
Тема 1. Time off.	10		4			6
Тема 2. Conditionals. Relative Clauses. Modals.	12		6			6
Тема 3. Archaeological Ethics.	8		4			4
Тема 4. History. Year by Year.	12		6			6
Модульна контрольна робота	2		2			
Разом за модуль	44		22			22
Модуль 2						
Тема 1. Education and Employment.	10		4			6
Тема 2. Archaeology Subfields.	12		6			6
Тема 3. Prepositions and Linking Words. Reported Speech. Infinitive.	10		4			6
Тема 4. History. Year by Year.	12		6			6
Модульна контрольна робота	2		2			
Разом за модуль	46		22			24
Разом за семестр	90		44			46

3.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	People and Society. Family and Relationships.	2	
2	People and Society. Stages of life. Friends	2	2
3	Present tenses. Present Simple, Present Continuous, state verbs.	2	
4	Past tenses. Past Simple, Past Continuous, used to (to be used to), would.	2	
5	Present Perfect and Past Simple. Present Perfect Simple and Past Simple, Present Perfect Simple and Continuous.	2	
6	Education in the Ancient World.	2	2
7	Education in the Medieval World.	2	
8	Before History Began	2	2
9	Hunter-Gatherers.	2	
10	First Farmers.	2	
11	MODULE 1	2	
12	Countable and Uncountable nouns. A(an), the and no article. Special uses of articles.	2	2
13	Possessives, Reflexive pronouns, each other, there and it, someone, all, most and some, each and every, both, neither.	2	
14	Civic Education. The Good Citizen. Ancient Greece	2	
15	Civic Education. The Good Citizen. Classical Liberalism	2	2
16	Civic Education. The Good Citizen. Early Civic Education in the United States	2	
17	Health and fitness.	2	
18	Illness and treatment.	2	
19	Metal Ages.	2	
20	Egyptian Scribe.	2	
21	Much More Civilized.	2	2
22	MODULE 2	2	
23	Leisure time.	2	
24	Hobbies and games.	2	
25	Conditionals 1. Zero, first, second and third conditionals. Mixed conditionals.	2	2
26	Conditionals 2. Unless, in case, as/so long as, provided that, I wish/ if only, it's time, I'd rather, otherwise/or else	2	
27	Relative clauses. Defining and non-defining relative clauses. Relative pronouns and prepositions.	2	
28	Revival of Learning.	2	
29	Modern Education.	2	2
30	China's Golden Age.	2	2
31	Vikings.	2	
32	Aztecs.	2	
33	MODULE 1	2	

34	Education.	2	2
35	Personal and Professional Success.	2	2
36	Service Learning.	2	
37	Action Civics.	2	2
38	Civic Education through Discussion.	2	
39	Prepositions of pace and time. Expressions with prepositions.	2	
40	Linking words. Because, as and since. So and therefore. In order to. To + infinitive and so(that). So and such. Enough and too.	2	
41	American Civil War .	2	
42	World War I.	2	
43	World War II.	2	
44	MODULE 2	2	2
Разом		88	26

3.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Town and Country.	2	4
2	Home Territory.	2	3
3	Nature and the Environment.	2	3
4	Present Perfect. Past Perfect Simple and Continuous.	2	3
5	Future 1. Present tenses for future. Will. Future Continuous.	2	4
6	Future 2. Going to. Future in the Past. Present after time adverbs. Future Perfect. To be about to.	2	3
7	Greek and Roman Education.	2	3
8	Home and School Education.	2	3
9	Old Kingdom of Egypt.	2	3
10	Gods and Temples.	2	4
11	The First Writing.	2	3
12	Comparative and superlative adjectives. Position. Order.	2	3
13	Adverbs. Formation. Adverbs and adjectives easily confused.	2	4
14	Comparative and superlative adverbs. Modifiers. Position.	2	3
15	Civic Education. The State, Parents, and Children in Liberal Democracies.	2	3
16	Civic Education. Social Capital.	2	3
17	Civic Education. Deliberative Democracy.	2	3
18	Get active.	2	3
19	Sport. Games.	2	4
20	Greek-Persian Wars.	2	3
21	Celtic Warriors.	2	4
22	Roman Empire.	2	3
23	Cinema.	2	4

24	Theatre.	2	3
25	Television and Internet.	2	4
26	Modals 1. Use of modals. Obligation, necessity.	2	3
27	Modals 2. Permission, requests, offers, suggestions, orders, advice.	2	3
28	Modals 3. Ability, deduction, certainty and possibility, expectations.	2	3
29	Rise of Scientific Inquiry.	2	4
30	New Scientific Methods and Schools.	2	3
31	New Tendencies and Expansions.	2	3
32	Incas.	2	4
33	Ottoman Empire.	2	3
34	French Revolution.	2	4
35	Employment.	2	3
36	Business.	2	4
37	Science and Technology.	2	3
38	John Dewey: School as Community	2	4
39	Liberation Pedagogy	2	3
40	Cosmopolitan Education	2	4
41	Tense changes in reported speech. Reporting in the same tense. Verbs used for reporting. Reporting questions.	2	3
42	Verb + to infinitive. Verb + infinitive without to.	2	3
43	Verb + -ing. Verb + object + to infinitive.	2	3
44	Cold War.	2	4
45	Fall of Communism.	2	3
46	War on Terror.	2	4
Разом		92	154

4. ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням відповідає потребам. Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура. Для проведення практичних занять, інформаційного пошуку та обробки результатів наявні спеціалізовані комп'ютерні класи факультету з необхідним програмним забезпеченням та необмеженим відкритим доступом до Інтернет-мережі.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Офіційний Веб-сайт http://www.uzhnu.edu.ua містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти. Необмежений доступ до мережі Інтернету. Доступ до фондів та електронних каталогів наукової бібліотеки ДВНЗ «УжНУ», а також до електронного репозитарію ДВНЗ «УжНУ» (https://dspace.uzhnu.edu.ua/jsru/) де містяться навчально-методичні матеріали з дисциплін навчального плану; Наукова бібліотека, читальні зали; Віртуальне навчальне середовище Moodle та сайт електронного навчання УжНУ (e-learn.uzhnu.edu.ua). Навчальні і робочі плани. Графіки навчального процесу. Навчально-методичні комплекси дисциплін. Дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін, програми практик. Наочні навчальні посібники - колекції археологічного музею та НДІ карпатознавства, картографічні матеріали, тематичні презентації. Електронні навчальні курси із можливістю дистанційного навчання та самостійної роботи. Навчально-методичні центри: Археологічний музей Ужгородського університету, археологічна (камеральна) лабораторія.</p>

5. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Вовканич І.І., Мишко С.А., Мишко А.В., Лізак К.М. Підручник з англійської мови для студентів факультетів історії та міжнародних відносин. Вид. 2. доп. – Ужгород: Гражда, 2020. 411с.
2. Вовканич І.І., Мишко С. А., Андрейко В.І., Мишко А.В., Лізак К.М. Підручник з англійської мови за професійним спрямуванням для студентів спеціальностей «Історія та археологія» та «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії». – Ужгород, 2022. 568 с.
3. Граматика сучасної англійської мови: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів денної та заочної форм навчання / О.В. Гончарова, Є.Д. Коротенко, Т.З. Косовська, Н.І. Ковальова. – Краматорськ : ДДМА, 2009. 208 с
4. Forbidden Archeology: the Hidden History of the Human Race. By Cremo M.F., Thompson R.L.:Torchlight Publishing. 2012. 960p.
5. History. Year by Year. - London, New York, Munich: Smithsonian Enterprises,2013. 322p.
6. The Oxford Illustrated Prehistory of Europe. Ed.by Barry Cunliffe. - Oxford, new York: Oxford University Press. 1994. 511p.

Допоміжна література

1. Практична граматики англійської мови з вправами: Базовий курс: Посібник для студентів вищих закладів освіти та середніх навчальних закладів з поглибленим вивченням англійської мови / Л.М. Черноватий, В.І. Карабан, І.П. Ліпко, І.Ю. Набокова, В.О. Самохіна, О.В. Ребрій, І.Є. Фролова, Н.М. Ковальчук, М.В. Рябих, С.Л. Пчеліна, Т.М. Щокіна, О.І. Петухова, С.М. Романюк, А.І. Іванченко, Г.В. Малина. – Вінниця: Нова книга, 2007. 248 с.
2. Countries and their Cultures/ Melvin Ember and Carol R. Ember. – New York: Macmillan Reference USA, 2001. – v. 1-4.
3. Raymond Murphy. English Grammar in Use. A Self-study Reference and Practice Book for Intermediate Students. – Cambridge University Press: 2nd ed., 1994. 360 с.; 3rd. ed., 2005. 391 с.; 4th. ed., 2012. 398 с.
4. The History Book. Big Ideas Simply Explained. - London:Penguin Random House, 2016. 354p.
5. Vince M. First Certificate Language Practice. – N.Y., 2003. 309p.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

URL: <https://www.bbc.co.uk/history/ancient>

URL: <https://gignos.com/classifications>

URL: <https://gignos.com/sites/laetoli-site-g>

URL: https://gignos.com/time_periods

URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Valletta_Treaty

URL: <https://www.thoughtco.com/archaeology-subfields-169854>

URL: <https://www.ancient-origins.net/artifacts-other-artifacts-news-history-archaeology/bronze-age-hoard-rosemarkie-0021171>

URL: <https://www.ancient-origins.net/news-history-archaeology-history-ancient-traditions/female-shaman-burial-turkey-0021170>

URL: <https://www.ancient-origins.net/news-history-archaeology-ancient-places-europe/appian-way-0021165>

URL: <https://www.ancient-origins.net/artifacts-ancient-writings-news-history-archaeology/singapore-stone-cipher-0021156>

URL: <https://www.history.com/news/7-failed-predictions-from-history>

URL: https://www.history.com/news/8-mysterious-underground-cities?li_source=LI&li_medium=m2m-rcw-history

URL: <https://www.history.com/news/8-impressive-ancient-libraries>

URL: <https://www.history.com/news/8-remarkable-early-maps>

URL: <https://www.history.com/news/8-notable-lotteries-from-history>

URL: <https://www.history.com/news/6-historical-figures-who-may-or-may-not-have-existed>

URL: <https://www.history.com/news/6-child-monarchs-who-changed>

URL: <https://www.history.com/news/7-people-who-pretended-to-be-royals>

URL: <https://en.wikipedia.org/wiki/Archaeology>

URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Archaeological_ethics

URL: <https://www.ancient-origins.net/news-history-archaeology/habonim-north-neolithic-site-0021135>

URL: <https://www.macmillandictionary.com>

URL: <https://dictionary.cambridge.org>

URL: <https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english>

URL: <https://www.ldoceonline.com/>

URL: <https://www.merriam-webster.com>

6. ЗАЛІКОВІ ТА ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ ПИТАННЯ

Перелік залікових питань з дисципліни «Іноземна мова» на 1 семестр 2024-25 н.р.

I. GRAMMAR TOPICS

Topic 1. Present, Past and Future tenses

1.1. Present tenses

Present Simple, Present Continuous, state verbs

1.2. Past tenses

Past Simple, Past Continuous, *used to (to be used to), would*

1.3. Present Perfect and Past Simple

Present Perfect Simple and Past Simple, Present Perfect Simple and Continuous

1.4. Past Perfect

Past Perfect Simple and Continuous

1.5. Future 1.

Present tenses for future. Will. Future Continuous.

1.6. Future 2.

Going to. Future in the Past. Present after time adverbs. Future Perfect. *To be about to*.

Topic 2. Nouns, Pronouns and Determiners. Adjectives and Adverbs.

2.1. Countable and Uncountable nouns. Articles

Countable and Uncountable nouns. *A(an), the* and no article. Special uses of articles.

2.2. Pronouns and Determiners

Possessives, Reflexive pronouns, *each other, there* and *it, someone, all, most* and *some, each* and *every, both, neither*

Topic 3. Adjectives and Adverbs.

3.1. Adjectives

Comparative and superlative adjectives. Position. Order. Adjectives ending in *-ing* and *-ed*.

3.2. Adverbs

Formation. Adverbs and adjectives easily confused. Comparative and superlative adverbs. Modifiers. Position.

II. CONVERSATION TOPICS

Topic 1. People and Society

Family and Relationships. Stages of life. Friends.

Town and Country. Home Territory. Nature and the Environment

Topic 2. Health and Sport.

Health and fitness. Illness and treatment.

Get active. Sport. Games.

III. HISTORY TOPICS

Before History Began. Hunter-Gatherers. Ice Sheets. First Farmers. Old Kingdom of Egypt. Gods and Temples. The First Writing. Metal Ages. Egyptian Scribe. Much More Civilized. Greek-Persian Wars. Celtic Warriors. Roman Empire.

IV. ARCHAEOLOGY TOPICS

Topic 1. History of Archeology

- 3.1 First instances of archaeology
- 3.2 First excavations
- 3.3 Development of archaeological method
- 3.4 Archaeological theory

Topic 2. Archaeology as a Science. Time Periods

- 2.1 Paleogene
- 2.2 Paleocene
- 2.3 Eocene
- 2.4 Oligocene
- 2.5 The Neogene
- 2.6 Miocene

Перелік екзаменаційних питань з дисципліни «Іноземна мова» на 2 семестр 2024-25 н.р.

I. GRAMMAR TOPICS

Topic 1. Conditionals.

1.1. Conditionals 1

Zero, first, second and third conditionals. Mixed conditionals.

1.2. Conditionals 2

Unless, in case, as/so long as, provided that, I wish/ if only, it's time, I'd rather, otherwise/or else

Topic 2. Relative clauses

Defining and non-defining relative clauses. Relative pronouns and prepositions.

Topic 3. Modals

3.1. Modals 1

Use of modals. Obligation, necessity

3.2. Modals 2

Permission, requests, offers, suggestions, orders, advice

3.3. Modals 3

Ability, deduction, certainty and possibility, expectations.

Topic 4. Prepositions and Linking Words.

4.1. Prepositions 1

Prepositions of place and time

4.2. Prepositions 2

Prepositions which follow verbs and adjectives. Prepositions to express *who, how* and *why*. Expressions with prepositions

4.3. Linking words 1

Because, as and since. So and therefore. In order to. To + infinitive and so(that). So and such. Enough and too.

4.4. Linking words 2

In spite of and despite. But, although and though. Even though and even if.

Participle clauses. *Before* and *after* +*-ing*. *While* and *since* +*-ing*

Topic 5. Reported Speech.

Tense changes in reported speech. Reporting in the same tense. Verbs used for reporting. Reporting questions.

Topic 6. The *to* Infinitive and *-ing*

Verb + *to* infinitive. Verb + infinitive without *to*. Verb + *-ing*. Verb + object + *to* infinitive. Verb + *that*. Adjectives.

II. CONVERSATION TOPICS

Topic 1. Time off.

Leisure time. Hobbies and games.

Cinema. Theatre. Television and Internet.

Topic 2. Education and Employment

Education. Personal and Professional Success

Employment. Business. Science and Technology

III. HISTORY TOPICS

China's Golden Age. Vikings. Aztecs. Incas. Ottoman Empire. French Revolution . American Civil War . World War I. World War II. Cold War. Fall of Communism. War on Terror.

IV. ARCHAEOLOGY TOPICS

Topic 1. Archaeological Ethics

1.1 History of ethics in archaeology

1.2 Antiquities trade

1.3 Laws and protections around the world

1.4 Ethics in ethnoarchaeology

Topic 2. Archaeology Subfields

2.1 Battlefield Archaeology

2.2 Biblical Archaeology

2.3 Classical Archaeology

2.4 Cognitive Archaeology

2.5 Commercial Archaeology

2.6 Maritime Archaeology

7. ВРАЗКИ МОДУЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

I. Choose the right variant a, b, c, or d.

1. The human story began more than six million years ago,, when our apelike ancestors first began to walk upright.
 - a) in Europe
 - b) in Asia
 - c) in Africa
 - d) in America
2. One species, Homo erectus, learned how and (2choices).
 - a) to use fire
 - b) to use water
 - c) to make metal tools
 - d) to make stone tools
3. They were followed by more advanced species until,, our own species, Homo sapiens, appeared.
 - a) around 200,000 years ago
 - b) around 20,000 years ago
 - c) around 2,000 years ago
 - d) around 200,000 00 years ago
4. Humans belong to a family of upright walking apes, called hominins, which evolved in
 - a) West and North Africa.
 - b) West and South Africa.
 - c) East and North Africa.
 - d) East and South Africa.
5. Australopithecines were small, with brains of those of modern humans, but their footprints were much like ours.
 - a) a third the size
 - b) a fourth the size
 - c) a fifth the size
 - d) a sixth the size
6. A new hominin species, Homo habilis (.), learned how to make stone tools.
 - a) handy man
 - b) upright man
 - c) clever man
 - d) funny
7. Homo erectus (.), a descendant of Homo habilis, evolved in East Africa.
 - a) short man

- b) tall man
- c) upright man
- d) handy man

8. The discovery of an almost complete skeleton, called , showed that Homo erectus was the first hominin to grow as tall as modern humans.

- a) the Turkana Brother
- b) the Turkana Sister
- c) the Turkana Boy
- d) the Turkana Girl

9. Descendants of Homo erectus, called Homo heidelbergensis, moved , where they hunted elephants and hippos with stone-tipped spears.

- a) into Europe
- b) into Asia
- c) into America
- d) into Africa

10. The first modern humans, called Homo sapiens (.), appeared in Africa 200,000 years ago.

- a) handy man
- b) upright man
- c) thinking man
- d) clever man

II. Choose the right variant a, b, c, or d.

1. Until just , all humans survived by hunting animals and gathering plants for food.

- a) 20,000 years ago
- b) 200,000 years ago
- c) 10,000 years ago
- d) 100,000 years ago

2. Hunter-gatherers usually lived in bands of , who often had to move on to find fresh food supplies.

- a) more than fifty people
- b) more than sixty people
- c) fewer than twenty people
- d) fewer than fifty people

3. One invention, before 21,000 BCE, was the spear-thrower, which added length and leverage

- a) to a throwing arm.
- b) to a throwing shoulder

- c) to a catching arm
- d) to a catching leg

4. At some point before 35,000 BCE, hunters domesticated

- a) pigs.
- b) sheep.
- c) dogs.
- d) bears.

5. Dogs also learned new skills, such as how to understand

- a) human emotions.
- b) human speech.
- c) human movements.
- d) human gestures.

6. In 39,000 BCE people in Europe began to make cave paintings

- a) of children.
- b) of animals.
- c) of gods.
- d) of relatives.

7. As the climate in Northern Europe , many large mammals, including woolly rhinos and mammoths, (2choices).

- a) warmed up
- b) cooled down
- c) became extinct
- d) grew in number

8. Mesolithic hunter-gatherers in the Near East became so skilled at gathering wild foods that they were able to settle down

- a) in early kingdoms.
- b) in early towns.
- c) in early villages
- d) in early castles.

9. The San Bushmen tip their arrows with poison, which they extract from

- a) roots
- b) beetle larvae
- c) bees
- d) plants

10. The San Bushmen are modern-day hunter-gatherers.

- a) of South Africa
- b) of South America

- c) of North America
- d) of East Asia

III. Choose the right variant a, b, c, or d.

1. The latest ice age began more than 1.8 million years ago and ended about
 - a) 10,000,000 years ago
 - b) 100,000,0 years ago
 - c) 100,000 years ago
 - d) 10,000 years ago

2. At times glaciers covered all of Canada, much of the United States, and most of . . .
 - a) southwestern Europe.
 - b) northeastern Europe.
 - c) northwestern Europe.
 - d) southern Europe.

3. Many large mammals, including , , and , roamed the land(3choices).
 - a) reindeer
 - b) bisons
 - c) musk-oxen
 - d) woolly mammoths

4. Changes in Earth's orbit around the sun would have caused parts of Earth to receive at certain times.
 - a) less heat from the sun
 - b) more heat from the sun
 - c) more cold from the glaciers
 - d) less cold from the glaciers

5. , Neanderthals, a new human species adapted to cold conditions, appeared.
 - a) In Africa and the Near East
 - b) In Europe and the Far East
 - c) In Europe and the Near East
 - d) In Asia and the Near East

6. , Neanderthals hunted large mammals using spears at close quarters.
 - a) Stocky and tall
 - b) Tall and well-built
 - c) Short and thin
 - d) Stocky and muscular

7. Following a period of extreme climate change, Neanderthals became extinct. Their last known outpost was a cave in Gibraltar,
 - a) north of Spain

- b) south of Spain
- c) west of Spain
- d) east of Spain

8. Modern humans from Asia were able to cross into the Americas because the lower sea levels created a land bridge between the two continents, where today the Bering Strait divides

- a) Canada from the USA
- b) Russia from Alaska.
- c) Russia from the USA
- d) Finland from Alaska

9. Hunter-gatherers in Japan made the first pots—clay copies of woven baskets called (cord patterned) ware.

- a) “Domon”
- b) “Lemon”
- c) “Comon”
- d) “Jomon”

10. Around 17,000 years ago in Lascaux, France, early people decorated a network of caves with paintings of, including horses, aurochs (wild oxen), bison, and stags.

- a) 2,000 animals
- b) 2 animals
- c) 20 animals
- d) 200 animals

IV. Choose the right variant a, b, c, or d.

1. The earliest systems of writing were invented by the Egyptians and the Sumerians of Mesopotamia. Their reason for inventing writing was

- a) to record stories
- b) to record family trees
- c) to record commercial transactions
- d) to record the main events

2. A writing technique used in the Middle East between 2500 and 330 BCE was called cuneiform, meaning

- a) “round-shaped.”
- b) “oval-shaped.”
- c) “square-shaped.”
- d) “wedge-shaped.”

3. The signs were formed by pressing into wet clay, each time producing a wedge shape.

- a) a pointed reed
- b) an oval stone

- c) an engraved metal
- d) a round object

4. Egyptian hieroglyphs used pictures of everyday objects to represent objects, ideas, and sounds.

- a) (sacred signs)
- b) (secret signs)
- c) (hidden signs)
- d) (clear signs)

5. Each pharaoh had

- a) one royal name.
- b) three royal names.
- c) two royal names.
- d) many royal names.

6. Tuthmosis III was called Menkheperre, meaning

- a) "Eternal is the form of Ce."
- b) "Eternal is the form of Re."
- c) "Famous is the form of Re."
- d) "Famous is the form of Ce."

7. The Sumerians were writing with cuneiform (wedge-shaped) script

- a) on clay tablets
- b) on wooden tablets
- c) on reed sticks
- d) on stones

8. Indus people of northwest India and Pakistan invented a script. The only texts known to exist are very short, and written

- a) on wooden tablets
- b) on stones
- c) on reed sticks
- d) on merchants' seals.

9. The Minoans of Crete invented a writing system,, with 90 picture signs, standing for syllables and objects.

- a) called Circular A
- b) called Circular B
- c) called Linear B
- d) called Linear A

10. Around 1050 BCE, there was a huge advance when began using an alphabet, a system with signs standing for consonants.

- a) Phoenicians

- b) Romans
- c) Greeks
- d) the Chinese

V. Choose the right variant a, b, c, or d.

1. As the world's population grew, farming and trade expanded and civilizations emerged in different parts of the world—around the Eastern Mediterranean, in,, and (3choices).

- a) Greece
- b) Persia
- c) India
- d) China

2. Many of the things we now take for granted, such as coins, paper, drama, sports, philosophy, and mathematics, first came into being during what is now known as

- a) the Classical Age.
- b) the Renaissance Age.
- c) the New Age.
- d) the Modern Age.

3. The risk of a revolt turned Sparta into a military state ruled by and a Council of Elders.

- a) one king
- b) two kings
- c) three kings
- d) four kings

4. Sparta became the strongest military power

- a) in Italy
- b) in Mesopotamia
- c) in Greece.
- d) in China

5. Spartans were full-time soldiers, ready to fight for their city at any time.

- a) Men from 16
- b) Men from 18
- c) All adult male
- d) Men from 20

6. Their tunics of Spartans were dyed to hide any bloodstains

- a) red
- b) black
- c) brown
- d) green

7. , a boy was taken from his family and sent to military school to be turned into a soldier.

- a) At the age of seven
- b) At the age of eight
- c) At the age of ten
- d) At the age of twelve

8. , a Spartan man became a full-time soldier called a hoplite, a name derived from his large heavy shield, called a hoplon.

- a) At the age of 16
- b) At the age of 18
- c) At the age of 21
- d) At the age of 20

9. After the Greek city-state of Sparta crushed the neighboring land of Messenia, Sparta forced the Messenians

- a) to become soldiers
- b) to become slaves
- c) to become farmers
- d) to become servants

10. A Spartan man would have to marry , to produce the next generation of warriors.

- a) by the age of 30
- b) by the age of 18
- c) by the age of 21
- d) by the age of 28

8. ЗРАЗКИ ЗАВДАНЬ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1 СЕМЕСТР

1. *Write an essay examining the impact of your education and training on your potential professional success (in English).*

2. *Choose 2 articles from those suggested below. Read, translate and write a summary.*

1. <https://www.ancient-origins.net/artifacts-other-artifacts-news-history-archaeology/bronze-age-hoard-rosemarkie-0021171>

Updated 30 July, 2024 - 17:31 Gary Manners

3,000-year-old Bronze Age Highlander Hoard Discovered in Scotland

2. <https://www.ancient-origins.net/news-history-archaeology-history-ancient-traditions/female-shaman-burial-turkey-0021170>

Updated 30 July, 2024 - 15:00 Sahir

12,000-Year-Old Burial of Female Surrounded by Wild Animals, Likely a Shaman

3. <https://www.ancient-origins.net/artifacts-ancient-technology-news-history-archaeology/picene-prince-s-tomb-0021166>

Updated 29 July, 2024 - 17:23 Sahir

Picene Prince's Tomb Reveals a Chariot and 150 Other 7th Century BC Artifacts

4. <https://www.ancient-origins.net/news-history-archaeology-ancient-places-europe/appian-way-0021165>

Updated 29 July, 2024 - 14:45 Gary Manners

Ancient Roman Appian Way Becomes Italy's 60th UNESCO World Heritage Site

2 СЕМЕСТР

1. *Conduct research on a specific period of formation and development of the history of archaeology.*

2. *Choose 2 articles from those suggested below. Read, translate and write a summary.*

1. <https://www.ancient-origins.net/news-history-archaeology-ancient-places-americas/teotihuacan-alignment-0021164>

Updated 28 July, 2024 - 19:13 Gary Manners

Teotihuacan's Pyramid of the Moon is Actually Aligned with the Solstice Sun

2. <https://www.ancient-origins.net/news-history-archaeology-ancient-places-aUpdated> 28 July, 2024 - 17:07 Sahir
Ahom Dynasty's Moidam Burial Complex and Shrines Added to UNESCO's Heritage Listsia/charaideo-moidams-0021161

3. <https://www.ancient-origins.net/artifacts-ancient-writings-news-history-archaeology/singapore-stone-cipher-0021156>
Updated 27 July, 2024 - 17:00 ancient origins
Linguistic Experts Hope to Decipher the Singapore Stone

4. <https://www.ancient-origins.net/news-history-archaeology-ancient-places-europe/lateran-palace-0021155>
Updated 27 July, 2024 - 14:29 Nathan Falde
Excavations in Rome Uncover Walls from the Papacy's Ancient Home

5. <https://www.ancient-origins.net/news-history-archaeology/tomb-cerberus-sarcophagus-0021152>
UPDATED 26 JULY, 2024 - 19:53 SAHIR
2,000-Year-Old Tomb of Cerberus Sarcophagus Opened

Методичні рекомендації з навчальної дисципліни

«ІНОЗЕМНА МОВА»

Формат 60*84/16. Гарнітура Times New Roman
Зам. № 20. Ум.друк.арк. 2,1.

**Редакційно-видавничий відділ ДВНЗ «УжНУ»
88000, м. Ужгород, вул. Заньковецької, 89
E-mail: dep-editors@uzhnu.edu.ua**